

Protocol Dyslexie

Het begrip dyslexie volgens de Stichting Dyslexie Nederland is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau.

Dyslectische kinderen kunnen zich goed inzetten, maar wat betreft hun schoolprestaties ver achterblijven bij het gemiddelde niveau. Dit kan grote gevolgen hebben in de persoonlijke, gezins- en maatschappelijke sfeer.

Het Edison College voert een actief beleid op het gebied van dyslexie. Dit houdt in dat er naar gestreefd wordt om dyslectische leerlingen:

- het onderwijs te laten volgen waarvoor zij de capaciteiten hebben
- te ondersteunen bij het vergroten van hun functionele lees- en schrijfvaardigheid, zo nodig met hulpmiddelen
- te leren omgaan met hun problemen op leergebied en de bijkomende sociaal-emotionele gevolgen daarvan.

Het uitgangspunt is dat elke docent op het Edison College weet:

- welke leerlingen in zijn of haar klas dyslectisch zijn,
- hoe hij/zij met deze leerlingen om moet gaan op het gebied van dyslexie en
- welke extra faciliteiten er geboden kunnen worden voor de betreffende leerlingen.

Hiervoor is het belangrijk dyslectische leerlingen zo vroeg mogelijk (in de brugklas of na tussentijdse aanmelding) op te sporen en zo goed mogelijk te begeleiden gedurende hun hele schoolloopbaan tot en met hun eindexamen. Het doel is de leerlingen uiteindelijk zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren.

1. Hoe worden leerlingen met dyslexie gesignaleerd?

- a. Alle inschrijfformulieren en dossiers van leerlingen die aangemeld zijn, worden bekeken door onze orthopedagogen en de coördinator remediale hulp. Dit gebeurt voor de zomervakantie en in de loop van het jaar bij tussentijdse aanmeldingen. Opmerkingen over dyslexie worden genoteerd. Leerlingen met een dyslexieverklaring komen op een totaallijst te staan. Wanneer er van de leerling nog geen (kopie van een) officiële dyslexieverklaring op school aanwezig is, wordt er een brief naar de ouders gestuurd met daarin het verzoek deze zo snel mogelijk op te sturen.
In een gesprek met het basisonderwijs of de afleverende school moet doorgegeven worden dat een leerling dyslexie/ dyspraxie heeft. In dit gesprek kan een school aangeven wat er al gedaan is op het gebied van de problematiek.
Een kopie van de dyslexieverklaring of het onderzoeksrapport komt in het dossier.

- b. Wanneer de afleverende school en / of ouders melden dat er een vermoeden bestaat dat hun leerling / kind dyslectisch is, volgt er een dossieronderzoek. Daarna is het volgende traject van kracht:
- Bij Nederlands en de Moderne Vreemde Talen wordt gekeken of de betreffende leerling moeite heeft met spelling, technisch en / of begrijpend lezen.
 - Een leerling behaalt onvoldoende resultaten ondanks voldoende inzet en motivatie
 - Er wordt ook gekeken naar de resultaten bij wiskunde en de praktische vakken.
 - Op basis van deze gegevens vindt er een eerste screeningsonderzoek plaats.
 - Hieruit kan naar voren komen dat er aanwijzingen zijn voor mogelijke dyslexie, waardoor de betreffende leerling in aanmerking komt voor vervolgonderzoek .
 - Het verzoek voor dyslexieonderzoek wordt gedaan door de mentor, na overleg met de vakdocenten.

2. Dyslexieonderzoek

Onderzoek

Bij een vermoeden van dyslexie kan er op school een individueel onderzoek worden afgenomen. Er wordt eerst nagevraagd of de leerling al extra ondersteuning heeft gehad voor lezen en/of spelling. Daarna worden er op het Edison College een aantal testen afgenomen onder leiding van mw. I. Bazelier, GZ psycholoog en mw. M. Arendsen, Orthopedagoog. Er wordt gewerkt volgens het landelijke dyslexieprotocol.

Uitslag van het dyslexieonderzoek

Na afloop van dit onderzoek wordt de uitslag met ouder(s) en geteste leerling nabesproken. De ouders ontvangen de uitslag van de test (wel of niet dyslectisch) en een verslag van het onderzoek. Als er sprake is van dyslexie ontvangen de ouders ook een *dyslexieverklaring*. De dyslexieverklaring wordt door de orthopedagogen overgedragen aan de coördinator remediale hulp.

Vervolgtraject

Als het dyslexieonderzoek is afgerond wordt er (meestal telefonisch) contact opgenomen met de ouders door de coördinator remediale hulp.

3. Gesprekken met leerlingen over hun dyslexie (door de remedial teacher)

Na de uitslag van het onderzoek worden de nieuw gediagnosticeerde of nieuw binnengekomen leerlingen in groepjes of individueel uitgenodigd voor een gesprek. In dit gesprek komt een aantal zaken aan de orde, zoals:

- Wat is dyslexie?
- Wat heb je er in het verleden al van gemerkt?
- Tegen welke problemen kun je aanlopen?

- Heb je nog ergens hulp bij nodig? En zo ja, in welke vorm?
- Uitleg van de verschillende faciliteiten die kunnen worden geboden op het Edison College.
- Tips hoe je kunt omgaan met dyslexie.

4. Faciliteitenformulier

Er wordt een faciliteitenformulier ingevuld waarin precies staat wat de faciliteiten voor de betreffende leerling zijn.

Hij/zij krijgt het formulier mee naar huis om het door de ouders/verzorgers te laten lezen en ondertekenen. Dit formulier moet weer mee terug naar school.

De leerling krijgt een aantal kopieën van dit ondertekende formulier, waarvan er één in de agenda bewaard wordt en de rest uitgedeeld kan worden aan de lesgevende docenten.

Het faciliteitenformulier is een soort 'contract' tussen de leerling met dyslexie en de school. Hierop staan de aanbevelingen en faciliteiten voor de leerling vermeld. Het recht op faciliteiten vervalt bij misbruik of onvoldoende motivatie.

5. Dyslexiepas

Daarnaast krijgt de leerling een dyslexiepas, die de gehele schoolloopbaan gebruikt kan worden. Op de achterkant van de pas staan nogmaals de faciliteiten en aanbevelingen in het kort vermeld.

6. Extra faciliteiten

De extra faciliteiten die geboden kunnen worden, zijn:

- Extra tijd (proefwerken, toetsen en examens)
- Indien mogelijk wordt de toets op de computer gemaakt. De leerling kan bij toetsen een chromebook zonder internet lenen bij de receptie.
- Standaard; minimaal lettergrootte 12 en een schreefloos lettertype voor toetsen bijv. Arial, Verdana.
- Mogelijk aangepaste beoordeling van de spelling (in overleg met de docent).
- Mogelijk mondelinge overhoring (in overleg met de docent)
- Mondelinge leesbeurten beperken.
- Bij zaakvakken en exacte vakken worden spellingfouten niet meegerekend.
- Bij luistertoetsen kan gebruik worden gemaakt van audio-ondersteuning.
- Extra ondersteuning (binnen of buiten de klas) in groepjes of individueel.
- Dyslectische leerlingen schrijven een "D" boven de toetsen;
- Tips voor het leren van Moderne Vreemde Talen
- Gebruik van hulpmiddelen (ClaroRead, Sprint-stick, laptop, Kurzweil e.d.).

7. Lijst met dyslectische leerlingen

De lijst bevat de namen van alle dyslectische leerlingen en leerlingen met dyscalculie van het Edison College.

Docenten worden geacht in de klas rekening te houden met het feit dat deze leerlingen dyslexie of dyscalculie hebben bij beurten, proefwerken en overhoringen zoals beschreven bij het bestaande dyslexiebeleid op school.

De lijst zal steeds worden bijgewerkt door de coördinator remediale hulp in het geval er nieuwe leerlingen bijkomen.

8. Hoe worden leerlingen met dyslexie begeleid?

Aan het begin van het schooljaar wordt met de dyslectische leerling individueel bekeken welke faciliteiten / ondersteuning ze nodig hebben.

Op dit moment kunnen leerlingen met dyslexie begeleid worden door: de mentor(en), vakdocent (Nederlands, Moderne vreemde talen, zaakvakken, wiskunde, enz.) en docent remediale hulp.

In principe kan er worden gewerkt aan lezen, spelling, studievoordigheden, structuur aanbrengen, vakspecifieke problemen en zelfvertrouwen.

Wij richten ons erop de leerling zoveel mogelijk te leren omgaan met dyslexie zodat hij/zij op den duur zelf het leerproces kan aansturen (eventueel met hulpmiddelen).

Alle 1^e klassers krijgen hulp aangeboden. Deze hulp duurt in principe 3 maanden.

Mocht blijken dat de leerling ernstige hinder ondervindt van zijn dyslexie, kan besloten worden om de begeleiding te verlengen. In de 4^e klas wordt de vraag om hulp weer groter. Dit gaat meestal om Engels. Ook niet-dyslectische leerlingen met een grote achterstand komen daarvoor in aanmerking. Ook hier geldt dat de begeleiding in principe voor 3 maanden wordt aangeboden.

Aan het eind van de begeleiding vindt er een evaluatiegesprek plaats met de leerling. Het verslag hiervan wordt in het leerling-dossier bewaard.

Er wordt door de begeleidend docent een eindverslag geschreven dat naar de coördinator wordt gestuurd.

Deze hangt het verslag in het Leerling Volg Systeem van de betreffende leerling.